

Slotcongres ‘...En door!’ op 30 januari 2024

Op 30 januari jl. organiseerde de IVVU het slotcongres ‘...En door!’. Tijdens het congres zijn de opbrengsten van de regionale samenwerkingsprojecten 2023 gedeeld. Ook is vooruitgeblikt: welke lessen nemen we mee naar 2024 en wat betekent dit voor de opgaven waar de ouderenzorg in de regio Utrecht voor staat?

De dag werd afgetrapt door Anja Jonkers, voorzitter van de IVVU Commissie Ontwikkeling Ouderenzorg Utrecht, met een toelichting op de aanloop naar het congres.

De afgelopen jaren zijn vanuit de Krachtig Verbindende Toekomstvisie (KVT) in samenspraak met het Zilveren Kruis Zorgkantoor meerdere (sub)regionale initiatieven opgestart en gerealiseerd om te komen tot een meer toekomstbestendige ouderenzorg. Voor het jaar 2023 was de wens om de beschikbare transitiebudgetten, in specifiek het regionaal stimuleringsbudget Wlz, zo effectief mogelijk in te zetten. Daarom is ervoor gekozen om een aantal beleidsaccenten op het reeds ingezette Wlz-beleid aan te brengen en te komen tot een pragmatische uitvoeringsagenda, die bijdraagt aan het bieden en slim organiseren van passende ondersteuning en zorg.

Voor 2023 waren de projecten vooral gericht op het versterken van 1. de infrastructuur voor regionale samenwerking (Actielijn 1 en 2) en 2. de eigen transformatiekracht van individuele ouderenzorgaanbieders (Actielijn 3).

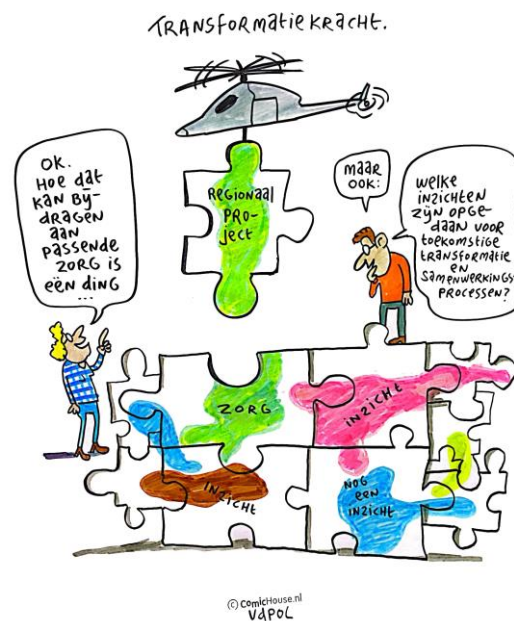
Presentaties projecten Actielijn 1 en 2

Na de opening door Anja Jonkers presenteerden de projectleiders van de projecten onder Actielijn 1 en 2 de behaalde resultaten en geleerde lessen per project.

De presentaties vindt u hier:

- [Infrastructuur voor coördinatie tijdelijk verblijf en crisisopname](#) – Regina Falck
- [Infrastructuur voor onplanbare zorg in ANW-situaties](#) – Hans Oosterkamp
- [Infrastructuur voor specifieke complexe doelgroepen van kwetsbare ouderen](#) – Ingrid Janssen
- [Infrastructuur voor domeinoverstijgende financiering](#) – Kitty Valk
- [Ambulante complexe ouderenzorg](#) – Ellen den Mulder
- [\(Door\)ontwikkeling arrangementen voor passende ondersteuning en zorg aan huis](#) – Esther de Jong & Meriam van Blokland

De eindrapportage van de projecten onder Actielijn 1, 2 en 3, evenals de eindproducten van Actielijn 1 en 2, worden binnenkort op de website van de IVVU gepubliceerd.

Paneldiscussie

In het volgende programmaonderdeel is via een paneldiscussie gereflecteerd op de behaalde resultaten en verbinding gemaakt met de visie [Samen werken aan morgen](#). De panelleden waren Anja Jonkers (Careyn), Kay Neven (Santé Partners), Mirjam Hagen (QuaRijn) en Rianne van Eijk (Beweging 3.0). De panelleden gaven aan dat er via de projecten een mooie basis is gelegd voor de benodigde transitie, maar dat er nog een grote opgave aankomt met de toenemende zorgvraag en personeelskrapte. En daarmee volgens de panelleden ook noodzaak om focus aan brengen op een aantal thema's die de meeste impact gaan hebben. Hierbij is het van belang dat niet iedereen aan alle tafels aanschuift, maar dat men steeds meer op elkaars kennis en kunde vertrouwt.

In de visie Samen werken aan morgen wordt de beweging naar meer zelf- en samenredzaamheid geschetst. De rol van de VVT wordt volgens het panel steeds meer hybride en flexibel. We moeten niet meer denken vanuit problemen en systemen, maar juist meedenken met de cliënt en een lonkend perspectief schetsen. Hierbij werd benadrukt dat er nog veel perverse prikkels zijn.

Verder staat in de visie Samen werken aan morgen dat aansluiten op de eigen leefomgeving van de inwoner centraal staat. Dit vraagt ook om een besef dat je van elkaar afhankelijk bent en ook van onder andere huisartsen en ggz. Je moet in partnerschap en meer lokaal doorontwikkelen. Het urgentiegevoel is er vanuit de ervaringen van professionals in de praktijk. Er wordt ook gezien dat je elkaar als ketenpartners nodig hebt.

De boodschap over waardegedreven zorg en regie over eigen leven mag volgens het panel nog steviger gecommuniceerd worden, waarbij dan ook het eerlijke verhaal met betrekking tot het toenemend personeelstekort verteld moet worden. Men moet niet alleen vanuit het nu kijken, maar ook naar de toekomst. Dit vraagt mede om veranderingen in hoe we mensen opleiden. Daar moet de verbinding gezocht worden met het lonkend perspectief.

Het panel riep daarnaast op tot het bewaken van de slagvaardigheid op bestuurlijk niveau. De lokale ontwikkelingen zijn goed, maar er blijven zaken die regionaal opgepakt moeten worden. Zoals de concentratie van onderdelen van zorg en het bundelen van expertise. Ook moet men over de muren van de eigen organisatie heen kijken. Als we met elkaar stellen dat er een groter tekort aan personeel komt, dat de zorg efficiënter moet en dat er meer over het geheel nagedacht moet worden, dan moet iedereen ook over zijn eigen schaduw heen stappen. Dat kan alleen door met elkaar en met zorgkantoor en verzekeraars het gesprek daarover te voeren en keuzes te maken in het licht van het geheel.

Als laatste is besproken hoe je ouderen zelf een positie kunt geven in de transitie, en of we genoeg met hen in dialoog zijn. Het panel concludeert dat er al veel gebeurt, maar dat we in het grotere geheel de cliënten en huidige doelgroep nog niet goed genoeg in beeld hebben.

Het panel riep op om aansluiting te zoeken met andere projecten waar juist ook het centraal stellen van de burger prominent op de voorgrond staat.

Als opmaat naar het middagprogramma werd gesteld dat omdenken vraagt dat we lef tonen, dat we het gesprek voeren en dat we ons even niet aan alle regels, procedures en protocollen houden. Wat zouden we dan gaan doen? Wees niet te bang om buiten de lijntjes te kleuren.

Omdenken

De middag stond in het teken van vooruitblikken. De deelnemers zijn allereerst door de grondlegger van het begrip 'omdenken' Berthold Gunster in een enthousiasmerende lezing meegenomen in de kunst van het Omdenken.

Omdenken is een manier van denken en doen, waarbij je kijkt naar de werkelijkheid zoals die is en onderzoekt wat je daarmee zou kunnen.

Omdenken begint altijd met een probleem. Zonder problemen geen omdenken. En een probleem bestaat uit twee dingen: feiten en verwachtingen. "Zodra je een tegenstelling ervaart tussen die twee, tussen wat-zou-moeten-zijn en wat-is, ervaar je iets als een probleem", aldus Berthold. Door de feiten en verwachtingen grondig te onderzoeken, kun je de stap maken van ja-maar (het is niet wat het zou móeten zijn en dat is een probleem) naar

ja-en (het is, wat het is). Vervolgens kijk je welke nieuwe mogelijkheden er ontstaan door de feiten volledig te accepteren, dus volledig 'ja' te zeggen tegen de realiteit.

Het was een mooie opmaat voor alle deelnemers om hierna gebruik te maken van de energie vanuit ervaren transformatie problemen voor iets nieuws. En dit toe te passen in het dialoogspeel, gericht op het delen van transformatie aanpakken binnen Actielijn 3.

Dialoogspeel

Actielijn 3 had tot doel de transformatiekracht van individuele VVT-aanbieders te versterken. Hierbij hebben we gekozen voor vier thema's: ontwikkelen en/of implementeren van zorg-aan-huisarrangementen, herijken strategische koers en/of zorginhoudelijke visie, organiseren van meer samenwerking tussen formele en informele zorg en van naastenparticipatie, en stimuleren van zelf- en samenredzaamheid. Deelnemers hebben aan de hand van een dialoogspeel met elkaar ervaringen uitgewisseld over lopende c.q. doorlopen transformaties. Aan de hand van zes vragen en bijbehorende antwoordcategorieën is gesproken over onder andere de aanleiding, doelstellingen, gekozen aanpak, behaalde successen en geleerde lessen. Mocht u zelf nog het dialoogspeel willen spelen, dan kunt u dit verkrijgen via de IVVU.

Wij kijken terug op een geslaagd congres en willen de ruim 70 deelnemers nogmaals bedanken voor hun aanwezigheid op deze inspirerende dag!